3. Når Fællesskabet i henhold til traktatens artikel 40 har vedtaget oprettelsen af en fælles markedsordning inden for en bestemt sektor, er medlemsstaterne dermed forpligtet til at undlade enhver foranstaltning, som kan ændre denne ordning eller påvirke dens rækkevidde ikke blot under hensyn til dens udtrykkelige bestemmelser men også til reglernes formål.

4. Et nationalt interventionssystem er uforeneligt med forordning nr. 234/68 om oprettelse af en fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter i det omfang, produkter, som ikke svarer til de kommunitære kvalitetsnormer, der er fastsat i henhold til forordningen, modtages til intervention.

5. En indenlandsk afgift på salget af et produkt er uforenelig med de forbud mod forskelsbehandling, der følger af EØF-traktaten, når den belaster salg til eksport mere end salg på det indenlandske marked, eller når provenuet af afgiften er beregnet til at begunstige indenlandske produkter.

I sag 51/74,

angående en anmodning, der af »College van Beroep voor het Bedrijfsleven« (nederlandsk appelret i økonomiske sager) i henhold til EØF-traktatens artikel 177 er indgivet til Domstolen for den sag, der verserer for nævnte ret mellem

kommanditselskabet P. J. VAN DER HULST'S ZONEN, Hillegom

og

PRODUKTSCHAP VOOR SIERGEWASSEN (organ for prydplanter), Haag

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af

— EØF-traktatens artikel 16 og artikel 10 i Rådets forordning (EØF) nr. 234/68 af 27. februar 1968 om oprettelse af en fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter (EFT-specialudgave 1968 (I), s. 26; orig. ref. JO 1968 nr. L 55, s. 1)

— EØF-traktatens artikel 40 og artikel 1 i forordning nr. 234/68

— EØF-traktatens artikel 93, stk. 3,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformand Mackenzie Stuart, dommerne A. M. Donner, R. Monaco, P. Pescatore, H. Kutscher og M. Sørensen (refererende),

generaladvokat: A. Trabucchi
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelseskendelsen og de i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen afgivne indlæg kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder og skriftvekslingen

1. Kommanditselskabet P. J. van der Hulst's Zonen (herefter: van der Hulst) dyrker og sælger blomsterløg. Selskabet har anlagt en sag ved College van Beroep voor het Bedrijfsleven mod en afgørelse fra Produktschap voor Siergewassen (herefter: PVS) — offentligretligt erhvervsorgan — som har krævet, at selskabet betaler en række afgifter for høsten 1972 i henhold til de nederlandske bestemmelser, således som disse er fastsat i flere forordninger fra PVS. Van der Hulst bestrider lovligheden af to slags afgifter: »*overskudsafgiften*« (surplusheffing), der opkræves i henhold til »Verordning surplusheffing«, og »erhvervsafgiften« *(Vakheffing)* opkrævet i henhold til forordning »Vakheffing« [1]. Den gør gældende, at disse afgifter ikke har bindende virkning, fordi de er uforenelige med visse bestemmelser i fællesskabsretten.

2. Før sagens afgørelse har College van Beroep udsat retsforhandlingerne og anmodet Domstolen om i henhold til EØF-traktatens artikel 177 at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende følgende spørgsmål:

1. Skal EØF-traktatens artikel 16 og artikel 10 i forordning (EØF) nr. 234/68 fortolkes således, at der ved »afgifter med tilsvarende virkning som told« i disse artiklers forstand også må forstås de i »forordningen om overskudsafgift« og »forordningen om erhvervsafgift« omhandlede afgifter?

1 — Således benævner College van Beroep af praktiske grunde de pågældende forordninger. Det drejer sig i virkeligheden vedrørende overskudsafgiften om »Verordening Heffingen en Kortingen Bloembollen Oogst 1972« og om »Verordening PVS 1971 Surplusheffing Bloembollen« og vedrørende erhvervsafgiften om »Verordening PVS 1971 Vakheffing Bloembollen«. Forordningerne er udstedt af PVS og godkendt af landbrugsministeriet.

2. Medfører traktatens artikel 40 og artikel 1 i forordning (EØF) nr. 234/68 eller nogen anden forskrift eller almindelig retsgrundsætning i fællesskabsretten, at de nederlandske myndigheder med lovgivningskompetence ikke længere for den i artikel 1 i forordning (EØF) nr. 234/68 omhandlede sektor er beføjet til at udstede sådanne markedsregulerende forskrifter, som er omhandlet i »forordning om overskudsafgift« og »forordning om erhvervsafgift«, medmindre dette sker til gennemførelse af bestemmelserne i disse forordninger eller andre bestemmelser i fællesskabsretten?

3. a) Skal EØF-traktatens artikel 93, stk. 3 fortolkes således, at den i denne bestemmelses andet punktum nævnte fremgangsmåde også omfatter en sådan fastsættelse af en tidsfrist, som omhandles i artikel 93, stk. 2, og hvortil der henvises i stk. 3?

   b) Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 93, stk. 3 da fortolkes således, at en sådan fastsættelse af en tidsfrist fra Kommissionens side medfører, at de omhandlede nationale støtteforanstaltninger ikke kan gennemføres, så længe den nævnte fremgangsmåde ikke har ført til en endelig afgørelse?

3. a) I forelæggelseskendelsen har College van Beroep udtalt følgende om overskudsafgiften.

Hver sælger af blomsterløg er forpligtet til ved salget at foretage en reduktion i sin salgspris til handlende, der besidder legitimation som handlende. En sådan legitimation udleveres af PSV til handlende, der er registreret hos PVS som forhandlere af blomsterløg, og som har opfyldt forpligtelsen til at betale dette organ et forskud på overskudsafgiften. Enhver sælger skal betale en afgift, hvis han sælger løg til en køber, som ikke besidder denne legitimation. Reduktionsbeløbene og afgifterne er lige store.

Det system, der er indført ved forordningerne, går ud på, at der skal betales en afgift af hver sælger af blomsterløg — således også af en eksportør — som sælger til en køber — indenlandsk eller udenlandsk — der ikke er i besiddelse af ovennævnte legitimation.

De beløb, der indkommer ved denne afgift, udbetales af PVS til »Stichting Bloembollensurplusfonds« (overskudsfonds fra blomsterløg), som bruger de således indkomne beløb til at finansiere køb af blomsterløg, der ikke på det frie marked har opnået den af fonden fikserede mindstepris, og som indgår til den med henblik på destruktion.

For så vidt angår forordningen vedrørende erhvervsafgiften, bemærker College van Beroep, at denne ligeledes omhandler et system med reduktioner og afgifter, som imidlertid adskiller sig på flere punkter fra den forordning, der vedrører overskudsafgiften.

Enhver sælger af løg, som sælger til en forhandler, der besidder en legitimation som handlende, skal give denne en reduktion. Enhver sælger af blomsterløg, som sælger til plantageejere, der er registreret hos PVS, til blomsterhandlere, der benytter løgene som råmateriale i deres egen blomsterproduktion, eller til handlende, der ikke er i besiddelse af den ovennævnte legitimation, skal betale en afgift til PVS. Løgdyrkerne og de løghandlende, som sælger til andre købere end de ovenfor nævnte, skal ligeledes betale en afgift. Afgiftsbeløbene og de reduktioner, der skal gives, er ikke identiske, og der er også forskelle mellem de beløb, de forskellige afgiftspligtige skal betale.

Afgiftsbeløbet udbetales efter fradrag af et beløb til dækning af PVS's omkostninger til en fond til finansiering af almindelige faglige formål inden for løgproduktionssektoren, dvs. videnskabelig forskning, kollektiv reklame og andre almindelige erhvervsformål.

b) Vedrørende de stillede spørgsmål bemærker College, at det første spørgsmål bl. a. indebærer, at den nederlandske løgdyrker, som benytter de løg, han selv har plantet på sit eget areal, som rå-

produkt, for sin virksomhed som blomsterdyrker hverken skal modtage reduktion eller betale afgifter, mens den blomsterdyrker, der har nedsat sig i en hvilken som helst anden medlemsstat, og som i Nederlandene køber løg, der tjener som råprodukt i hans virksomhed, i princippet betaler en pris for disse, som omfatter overskudsafgiftens og erhvervsafgiftens beløb.

Vedrørende det tredje spørgsmål bemærker College bl.a., at den pågældende forordning blev vedtaget i 1971, og at det er klart, at Kommissionen — på baggrund af det af sagsøgeren fremlagte dokument, som indeholder en del af et brev af 9. februar 1972 fra Kommissionens næstformand til Nederlandenes udenrigsminister — er blevet holdt underrettet om hensigten til at indføre — nye eller i det mindste ændrede — støtteordninger ved denne forordning.

4. Kendelsen fra College van Beroep af 16. juli 1974 blev registreret på Domstolens justitskontor den 17. juli 1974.

Der er indgivet skriftlige indlæg for Domstolen af advokat van der Hulst ved J. van der Plas, Haag, for Produktschap voor Siergewassen af dette organs sekretær, N. Luitse, for den nederlandske regering af generalsekretæren i udenrigsministeriet, W. P. L. G. de Boer, og for Kommissionen af dens juridiske rådgiver, J. H. H. Bourgeois.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Skriftlige indlæg for Domstolen

Van der Hulst har indledningsvis redegjort for overskudsafgiften og bemærker bl.a., at den køber af blomsterløg, der besidder en legitimation som handlende, og som derfor har ret til reduktionen ved køb, men som på samme tid er blomsterdyrker og benytter de købte blomsterløg til blomterproduktion i sin egen virksomhed, ikke skal betale afgift for disse blomsterløg.

Van der Hulst har i øvrigt gjort gældende, at overskudsafgiften i sidste ende bæres af køberen af løgene, og bemærker, at forhandlere, der har nedsat sig i udlandet, ikke opnår legitimation som handlende.

Selskabet har anført, at overskudsfonden fastsætter kvalitetsnormerne for de blomsterløg, der skal genkøbes, og gør gældende, at denne handlemåde er uforenelig med forordning (EØF) nr. 315/68 (EFT-specialudgave 1968 (I); orig. ref. JO 1968, nr. L 71, s. 1) om kvalitetsnormer for blomsterløg.

Vedrørende erhvervsafgiften har van der Hulst bemærket, at det anvendte system er meget kompliceret, og at der foreligger mere end 20 kategorier af afgifter og reduktioner. Bortset fra de ubegrænsede beføjelser PVS's formand har til at bevilge undtagelser, indeholder bestemmelserne to tilfælde af forskelsbehandling vedrørende forskellen mellem det afgiftssystem, der finder anvendelse for Nederlandene, og det, der gælder for eksporten til medlemsstaterne. Dels har en udvalgt gruppe, der besidder legitimation som handlende og er bosat i Nederlandene, ret til reduktion, og dels er den procentsats, der finder anvendelse inden for landets grænser, på 3 %, mens den, der finder anvendelse på eksport til EØF, er på 3½ %.

Van der Hulst har stillet nogle spørgsmål vedrørende afgiftssystemet for importerede blomsterløg.

Selskabet har henvist til Kommissionens brev af 9. februar 1972 til den nederlandske regering og bemærket, at konklusionen i dette brev er, at der før den 1. april 1972 skulle ske afskaffelse eller tilpasning af de særlige støtteordninger og bl.a. af den afgift, PVS opkrævede til fordel for fonden til finansiering af almindelige formål inden for blomsterløgssektoren (erhvervsafgiften), og at den afgift, der opkrævedes til fordel for overskudsfonden af blomsterløg (overskudsafgiften). Van der Hulst hævder, at de to

pågældende afgifter bevirker fordrejning af konkurrencen og forskelsbehandling, fordi de ikke rammer de dyrkere og handlende, der har nedsat sig på denne side, på samme måde som dem, der har nedsat sig på den anden side af grænserne af et land inden for EØF, og at overskudsafgiften navnlig er beregnet til kunstigt at holde prisen på et minimumsniveau til skade for de fremmede brugere af blomsterløg ved hjælp af fonds, hvortil netop disse fremmede brugere bidrager.

Van der Hulst har understreget, at det ville være ønskeligt, om PVS kunne give oplysninger vedrørende nogle nærmere opregnede punkter og bl.a. vedrørende de fritagelser, som dette organ yder til visse grupper og enkeltpersoner.

Selskabet har endvidere spurgt, i hvilket omfang Fællesskabets landbrugsforordninger tillader medlemsstaternes lovgivere at lovgive yderligere. Det er af den opfattelse, at medlemsstaterne kan vedtage gennemførelsesbestemmelser, men at det ikke kan tillades, at disse strider mod systemet i de europæiske forordninger, eller at der føjes yderligere bestemmelser til disse sidste. Jo mere en fællesskabsordning er detaljeret og fuldstændig, desto mindre beføjelse har medlemsstaternes lovgivere til at vedtage supplerende regler. Medlemsstaterne må indskrænke sig til at vedtage en lovgivning, der er strengt nødvendig til gennemførelse af fællesskabsretten.

Van der Hulst har gennemgået forordning nr. 234/68 og navnlig henvist til dens artikel 2, som giver fællesskabsinstitutionerne beføjelse til at vedtage en række foranstaltninger til fremme af initiativerne i de pågældende erhverv. De beføjelser, der er overdraget til Fællesskabet, er udtømmende og fratager medlemsstaterne muligheden for at træffe sådanne foranstaltninger på nationalt plan, idet valget af betimeligheden af og tidspunktet for vedtagelsen af disse foranstaltninger fuldstændigt er overladt til fællesskabsinstitutionernes frie skøn. De anfægtede forordninger fra PVS omhandler nogle foranstaltninger, der kan fremme en bedre organisation af produktionen og markedsføringen, og for så vidt angår overskudsfonden en foranstaltning til at lette konstateringen af prisudviklingen på markedet. Alene fællesskabsinstitutionerne kan træffe sådanne foranstaltninger.

Van der Hulst konkluderer således, at PVS's forordninger er blevet vedtaget i strid med fællesskabsretten, fordi de vedrører et område, på hvilket alene fællesskabsinstitutionerne er kompetente.

Van der Hulst afgiver endelig følgende indlæg vedrørende de af College van Beroep stillede spørgsmål.

Vedrørende det første spørgsmål fremfører van der Hulst, at selskabet ikke blot påberåber sig bestemmelserne i artikel 10 i forordning nr. 234/68, for så vidt denne sidste forbyder opkrævning af told eller afgifter med tilsvarende virkning, men også fordi forordningen forbyder anvendelsen af enhver form for kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning. Den anmoder Domstolen om at undersøge dette spørgsmål af egen drift. Det er klart, at de afgifter, der opkræves til fordel for overskudsfonden for blomsterløg, har samme virkning på samhandelen mellem medlemsstaterne som kvantitative restriktioner. Disse afgifter anvendes med henblik på tilbagetrækning fra markedet og destruktion af blomsterløg, som svarer til de af PVS opstillede kvalitetsnormer, og som ikke opnår de mindstepriser, der er fastsat på grundlag af disse normer.

Ifølge van der Hulst er det i øvrigt ubestrideligt, at de to afgifter med hensyn til deres virkning på samhandelen bør betragtes som »afgifter med tilsvarende virkning«. Det er et afgørende moment, at overskuddet fra afgiften benyttes til at opnå mål, som de købere, der har nedsat sig i andre medlemsstater, ikke direkte nyder godt af.

Et andet synspunkt går ud på, at erhvervsafgiften ikke i samme grad rammer de salg, der sker til udlandet. Denne forskel gør det muligt at tale om en økonomisk afgift, som ensidigt pålægges kø-

bere i medlemsstaterne på grund af overskridelse af grænsen.

Van der Hulst gør gældende, at det andet spørgsmål bør besvares bekræftende. Selskabet henviser til det allerede fremførte og tilføjer, at det har anført adskillige eksempler, som illustrerer den kendsgerning, at de omtvistede forordninger strider mod forbudet mod enhver form for forskelsbehandling mellem producenter eller forbrugere inden for Fællesskabet.

Vedrørende det tredje spørgsmål henviser van der Hulst til, at den nederlandske regering er blevet opfordret til at tilpasse eller afskaffe de pågældende støtteordninger. De har diskriminerende virkninger og fordrejer konkurrencen. Van der Hulst ser deri endnu en grund til, at de ikke kan gennemføres, idet den fremgangsmåde, der henvises til i EØF-traktatens artikel 93, ikke har ført til en endelig beslutning.

Bemærkningerne fra *Produktschap voor Siergewassen* er begrænset til det første spørgsmål. På grund af den forskellige karakter af de to omhandlede afgifter anser Produktschap det for ønskeligt at supplere de forklaringer, College van Beroep har givet vedrørende hver enkelt af de to afgifter.

Vedrørende overskudsafgiften har PVS navnlig gjort gældende, at denne afgift udelukkende rammer blomsterløg, der bringes på markedet. Det er ikke muligt ligeledes at anvende afgiften på blomsterløg, som bliver brugt med henblik på blomsterdyrkning i selve virksomheden, fordi det er umuligt at kontrollere, om disse løg svarer til de størrelses- og kvalitetsnormer, som gælder ved overskudsfondens opkøb. Derudover udgør de blomsterløg, som benyttes med henblik på blomsterdyrkning i selve virksomheden, kun en meget ringe del af den samlede nederlandske produktion af blomsterløg (omkring 5 %). Overskudsafgiften rammer i øvrigt udelukkende producenterne af blomsterløg. Hverken eksportøren, blomsterdyrkeren eller den indenlandske engroshandel yder bidrag til overskudsafgiften. Eksportørerne og de indenlandske engroshandlende berøres kun i form af overvæltning.

PVS konkluderer således, at overskudsafgiften hverken er uforenelig med traktatens artikel 16 eller med artikel 10 i forordning nr. 234/68.

Vedrørende erhvervsafgiften bemærker PVS navnlig, at denne afgift er en omsætningsafgift, hvis byrde fordeles mellem udøverne af det pågældende erhverv.

I det omfang, producenterne sælger deres blomsterløg direkte til blomsterdyrkerne, opkræves »producentbidraget« til erhvervsafgiften (3 % af salgsværdien) hos producenterne. I det omfang, producenterne sælger til eksportørerne eller til indenlandske engroshandlende, trækker disse i kraft af legitimationen som handlende »producentbidraget« fra købsprisen. Den afgift, der skal betales af eksportørerne og af de nationale engroshandlende, omfatter således producenternes bidrag.

»De handlendes bidrag«, til erhvervsafgiften, som betales af eksportørerne til PVS, er på 3½ % af eksportværdien minus 3 % af købsprisen. Ifølge PVS er eksporten ikke afhængig af betalingen af erhvervsafgiften. Eksportørerne beregner sig ikke afgiften ved salg til deres udenlandske kunder, og man kan ikke hævde, at erhvervsafgiften »i princippet er medregnet« i eksportørernes eksportpriser. Salgspriserne dannes på et helt frit marked. De nationale afgifter, som rammer forskellige leverandører, har ingen som helst indflydelse på prisen. Det er umuligt for eksportørerne ved salg til en udenlandsk kunde at beregne det endelige beløb af deres eget »handelsbidrag«. Det beløb, der skal indbetales, viser sig først ved årets afslutning. I tilfælde af et salg med tab, ville den reduktion, der skulle gives, være større end det beløb, der skulle betales i erhvervsafgift. I den modsatte situation er det klart, at salgsprisen — bestemt af samspillet mellem tilbud og efterspørgsel — ikke ville være mindre, selv om »handelsbidraget« til erhvervsafgiften ikke skulle have været

betalt. Blot ville den opnåede gevinst være lidt mindre.

PVS har endvidere bemærket, at det — som ved overskudsafgiften — ikke er muligt at opkræve »producentbidraget« til erhvervsafgiften af producenter af blomsterløg, som med henblik på blomsterdyrkning anvender deres egne løg.

PVS har endelig anført, at de indenlandske engroshandlende ligeledes siden 1965 er forpligtet til at udbetale det beløb, som de fratrækker den til blomsterløgproducenterne skyldige pris; det følger heraf, at en erhvervsafgift på 3 % i øjeblikket rammer alle leverancer af blomsterløg til blomsterdyrkere, både ved direkte leverancer fra producenterne og ved leverancer fra de indenlandske engroshandlende. Der er ingen tvivl om, at det på grund af konkurrencen mellem de grossister og producenter, som leverer direkte til blomsterdyrkere og løgforhandlere i Nederlandene, ikke er muligt uden for den indenlandske engroshandel at opkræve et »handelsbidrag« til erhvervsafgiften.

På baggrund af disse bemærkninger har PVS konkluderet, at erhvervsafgiften på blomsterløg hverken kan anses for uforenelig med artikel 16 eller med artikel 10 i forordning nr. 234/68.

Den nederlandske regering har gjort gældende, at de omstridte afgifter ikke udgør »afgifter med tilsvarende virkning« i den i EØF-traktatens artikel 16 forudsatte betydning. Den henviser her til Domstolens dom af 12. juni 1973 (sag nr. 2/73, Geddo, Sml. 1973, s. 865), hvor Domstolen udtalte, at en indenlandsk afgift, som kun påhviler nationale produkter, og som tilfalder en støttefond for den nationale produktion, ikke er nogen afgift med tilsvarende virkning.

Regeringen har forklaret, at de løg, der dyrkes af blomsterdyrkeren selv og benyttes i hans egen virksomhed, ikke beskattes af administrative grunde. Den ulempe, som deraf kunne opstå for den udenlandske blomsterdyrker, består ligeledes for størstedelen af de nederlandske blomsterdyrkeres vedkommende. Regeringen har understreget, at forskellen i behandlingen af disse forskellige situationer er begrundet i den objektive omstændighed, at afgifterne udelukkende finder anvendelse ved afsætningen.

Vedrørende det andet spørgsmål har regeringen i første række bemærket, at de to afgifters mekanisme ikke som sådan har en regulerende funktion på markedet men udelukkende tjener til finansiering af nationale foranstaltninger. Regeringen har endnu engang henvist til Domstolens dom af 12. juni 1973 i sag nr. 2/73. Den har understreget, at spørgsmålet om et produkt falder ind under en afgift, ikke er afgørende, når denne afgift hverken kan betragtes som en afgift med tilsvarende virkning eller som en afgift til regulering af markedet, og når de pågældende nationale aktiviteter heller ikke er påvirket af den måde, de finansieres på.

For det tilfælde, at det skulle antages, at det er af betydning, hvad afgiftens provenu skal anvendes til, gør regeringen gældende, at de foranstaltninger, der finansieres ved hjælp af de to afgifter, hverken er uforenelige med traktaten eller med forordning nr. 234/68.

Regeringen har understreget, at formålet med en fælles markedsordning for prydplanter har en foreløbig og begrænset karakter. Dette følger ikke blot af, at der ikke foreligger nogen fællesskabsmæssig interventionsordning, men også af artikel 12 i forordning nr. 234/68. Denne bestemmelse, som ikke findes i andre markedsordninger, nævner udtrykkeligt muligheden for at træffe supplerende foranstaltninger, som måtte være nødvendige i betragtning af indvundne erfaringer. Denne bestemmelse må navnlig fortolkes under hensyntagen til den kendsgerning, at Kommissionen og Rådet, da forordning nr. 234/68 blev udarbejdet, havde kendskab til de eksisterende foranstaltninger inden for denne sektor i Nederlandene. Regeringen konkluderer, at Rådet ikke havde til hensigt umiddelbart og fuldstændigt at erstatte den nationale ordning af blomsterløgmarkedet, der gjaldt i det vigtigste produktionsområde inden for Fællesskabet, med Fællesskabets markedsordning. Dette bevirker

imidlertid ikke, at enhver kontrol fra fællesskabsorganernes side af en national ordning som overskudsfonden for blomsterløg burde udelukkes. Men en sådan kontrol kan f.eks. vise, at de nationale tilbagekøbspriser er 1/3 eller mere lavere end mindstepriserne ved eksporten til Fællesskabet. Fastsættelsen af en tilbagekøbspris, som er betydeligt lavere end den, der nu anvendes i Nederlandene, ville derimod i praksis bringe gennemførelsen af mindstepriserne ved eksport inden for Fællesskabet i fare. At der inden for fællesmarkedet eksisterer et prisniveau, der relativt set er for lavt, gør det faktisk vanskeligt fortsat at tvinge eksportørerne til at overholde mindstepriserne. Anvendelsen af det nationale tilbagekøbssystem, er således ikke uforenelig med det i forordning nr. 234/68 omhandlede system til regulering af markedet; den bør snarere betragtes som en nødvendig hjælpeforanstaltning.

Vedrørende det tredje spørgsmål har regeringen gjort gældende, at PVS's forordninger kun tager sigte på at samle de finansielle midler fra de nederlandske ordninger men ikke selv indeholder bestemmelser om disse ordninger. Indholdet af disse systemer, der betragtes som nationale støtteordninger i den i EØF-traktatens artikel 92 forudsatte betydning, kan således ikke udledes af de nævnte forordninger, der har fiskal karakter. Selv i tilfælde af, at man kommer til det resultat, at de to forordninger har karakter af støtteordninger, kan man ikke hævde, at deres vedtagelse i 1971 udgør en ændring i artikel 93, stk. 3's forstand; finansieringsmåderne gennem de dagældende parafiskale afgifter er ikke blevet ændret væsentligt på noget punkt.

Regeringen har i øvrigt henvist til, at indledningen og indholdet af brevet fra Kommissionen af 9. februar viser, at det drejer sig om forslag til foranstaltninger i artikel 93, stk. 1's forstand. Følgelig er den af den opfattelse, at dette brev ikke skal betragtes som en retsakt, der kan påberåbes for den nationale dommer.

Kommissionen har indledningsvis gennemgået den nederlandske ordning. Den har bl.a. bemærket, at de to afgifter efter en ændring, som blev indført fra den 1. juli 1973 i de to pågældende forordninger, ikke længere opkræves af importerede blomsterløg.

Kommissionen har først svaret på det andet spørgsmål, fordi svaret på dette kan være afgørende for de øvrige spørgsmål.

Ifølge Kommissionens opfattelse er de omhandlede nederlandske ordninger ikke som sådan uforenelige med forordning nr. 234/68, og ingen anden bestemmelse eller almindelig grundsætning inden for fællesskabsretten har den virkning, at disse ordninger skal forsvinde ipso facto. Kommissionen støtter sin overbevisning på en helhed af momenter, som den mener at finde i forordningens tekst, det pågældende fælles markedsordningssystem og forordningens tilblivelseshistorie.

Kommissionen har gjort gældende, at forordning nr. 234/68 ikke indeholder noget udtrykkeligt forbud mod opretholdelse af nationale ordninger, hvorved en intervention på markedet indføres, eller erhvervsmæssige formål af generel rækkevidde fremmes. Den har konstateret, at de nederlandske ordninger indeholder andre foranstaltninger end dem, som er hjemlet i forordning nr. 234/68. Denne forordning har faktisk ikke indført noget interventionssystem. I øvrigt er artikel 2, som hjemler indførelsen af fællesskabsforanstaltninger, der indeholder ligheder med visse af de i »Verordening Vakheffing« nævnte foranstaltninger, ikke blevet ført ud i livet. Den nederlandske ordning påvirker ikke direkte rækkevidden af bestemmelserne i forordning nr. 234/68. Der foreligger således ikke på dette punkt nogen forskel mellem den foreliggende sag og det problem, som var genstand for de sager, i hvilke Domstolen har udtalt sig om forholdet mellem nationale ordninger og fælles markedsordninger.

Kommissionen har i øvrigt gjort gældende, at forordning nr. 234/68 er udformet som en ufuldstændig forordning. Man har navnlig opfattet det forhold, at der

ikke er indført nogen interventionsordning, som en lakune, som man midlertidigt må tilpasse sig under hensyn til den politik, der skal føres på området. Herom har den henvist til forordningens artikel 12. Det er muligt at tilpasse sig denne lakune, netop fordi der i Nederlandene fandtes et interventionssystem, som garanterede producenten et rimeligt provenu, og som på grund af Nederlandenes dominierende stilling ligeledes var afgørende for resten af Fællesskabet.

Kommissionen har også gjort gældende, at den tese, ifølge hvilken oprettelsen af en fælles markedsordning bevirker, at enhver lovgivningskompetence overføres til Fællesskabet, og at medlemsstaterne følgelig ikke længere er kompetente på området, ikke kan påberåbes i det foreliggende tilfælde. Den har henvist til, at Domstolen kun er nået til den modsatte opfattelse i sådanne tilfælde, hvor Fællesskabet under udøvelsen af sin kompetence har udstedt regler, hvis rækkevidde påvirkes af nationale bestemmelsers mellemkomst.

Ifølge Kommissionens opfattelse kommer man ikke uden om at tage hensyn til forskellen mellem eksistensen af en fællesskabskompetence og dennes udøvelse. Dette fremgår klart af andre domme fra Domstolen, f.eks. i den ovenfor nævnte dom i sag nr. 2/73 (Geddo).

Kommissionen har understreget, at man, hvis man godkendte princippet om det automatiske bortfald af de nationale myndigheders kompetence, i et vist antal tilfælde, hvor der endnu ikke er udstedt fællesskabsretlige bestemmelser, ville nå til en løsning på det normative plan, som på grund af manglende kontinuitet næppe ville være acceptabel.

Kommissionen har endelig også om det andet spørgsmål fremsat nogle bemærkninger til problemet, om der eksisterer en forskelsbehandling mellem de blomsterløgdyrkere, som sælger deres produkter til tredjemænd, og dem, som selv benytter løgene til blomsterdyrkning. Hvis traktatens artikel 40, stk. 3 kunne komme i betragtning i denne henseende — hvilket ifølge Kommissionens opfattelse ikke er tilfældet — kunne denne bestemmelse imidlertid ikke i et tilfælde som det foreliggende påberåbes direkte af den enkelte.

For så vidt angår det første spørgsmål, har Kommissionen bemærket, at den ikke har kunnet fastslå, om der vedrørende erhvervsafgiften reelt eksisterer en forskel mellem salget på det indenlandske marked og salget til de andre medlemsstater, men den mener, at dette spørgsmål ikke er genstand for fortolkningsanmodningen.

I hovedsagen er det problem, som eventuelt kunne følge af afgiftens anvendelse, ikke yderligere blevet behandlet, hvilket ifølge Kommissionens opfattelse er berettiget: Dette problem kunne faktisk kun opstå, hvis afgiften modsvarede fordele eller støtte alene til produkter, som sælges på det indenlandske marked, således at produkter, der eksporteres, var udelukket.

Det reelle indhold af det stillede spørgsmål er således følgende: Bevirker den kendsgerning, at en afgift, som umiddelbart fremtræder som en del af en almindelig indenlandsk afgiftsordning, ikke opkræves i visse tilfælde, når det pågældende produkt er beregnet til indenlandsk forarbejdning, at denne afgift skal betragtes som en afgift med tilsvarende virkning som en eksporttold.

Da kun en del af salget på det indenlandske marked er fritaget for den indenlandske afgift, bør denne sidste — efter Kommissionens opfattelse — ikke betragtes som en afgift med tilsvarende virkning som en eksporttold.

Imidlertid kunne en kombination af en indenlandsk afgift med delvis fritagelse og en støtte til den indenlandske produktion karakteriseres som en afgift med tilsvarende virkning som eksporttold, hvis en større fordel, der er påviselig og beregnelig, og som følger af de aktiviteter, der finansieres gennem afgiften på det på hjemmemarkedet afsatte produkt, faktisk bevirker en fuldstændig fritagelse af den del af produktionen, der afsættes på det indenlandske marked. Ifølge de oplysninger, Kommissionen besidder, er

disse betingelser ikke opfyldt i det foreliggende tilfælde. En sådan fordel er hverken beregnelig eller påviselig. Kommissionen henviser her til Domstolens dom af 19. juni 1973 (sag nr. 77/72, Capolongo, Sml. 1973, s. 611).

Vedrørende det tredje spørgsmål har Kommissionen bemærket, at brevet af 9. februar 1972 til den nederlandske regering beskriver de »nyttige foranstaltninger«, som Kommissionen foreslår medlemsstaterne i henhold til EØF-traktatens artikel 93, stk. 1. Kommissionen har bemærket, at den derefter måtte vedtage de allerede foreslåede foranstaltninger dels som følge af vedtagelsen af direktiverne af 17. april 1972 om reform af landbruget, dels som følge af tiltrædelsen af de nye medlemsstater. Indtil nu er alle disse operationer blevet afviklet og afvikles inden for rammerne af artikel 93, stk. 1.

Hvis Domstolen ikke desto mindre er af den opfattelse, at dette spørgsmål er afgørende, gør Kommissionen gældende, at forslag om nyttige foranstaltninger i henhold til artikel 93, stk. 1 ikke kan sidestilles med en fristfastsættelse i henhold til artikel 93, stk. 2. De »nyttige foranstaltninger« indebærer, at den fremgangsmåde, der er hjemlet i artikel 93, stk. 1, gennemføres, og har ikke nogen bindende virkning; fristfastsættelsen er den første retsakt i forbindelse med den formelle fremgangsmåde i henhold til artikel 93, stk. 2, som kan føre til en beslutning, der indeholder en forpligtelse for medlemsstaten til at afskaffe eller ændre støtteforanstaltningen.

Selv om forslaget om at indføre nyttige forholdsregler kunne sidestilles med en fristfastsættelse i henhold til artikel 93, stk. 2 — hvilket ikke er tilfældet — er det klart, at den procedure, som er omhandlet i nævnte artikel, kun kan afsluttes med en endelig beslutning fra Kommissionen. I modsætning til den fremgangsmåde, der benyttes vedrørende nye støtteforanstaltninger, har fremgangsmåden i henhold til artikel 93, stk. 2, når den indledes af Kommissionen imod bestående støtteforanstaltninger, ikke nogen »spærrevirkning«.

I retsmødet den 13. november 1974 er der afgivet mundtlige indlæg og svar på de af Domstolen stillede spørgsmål af van der Hulst, repræsenteret af advokat J. van der Plas, Produktschap voor Siergewassen, repræsenteret af advokat Heidinga, Haarlem, den nederlandske regering, repræsenteret af J. Kuipers, fuldmægtig i landbrugsministeriet, og Kommissionen, repræsenteret af dens juridiske rådgiver, J. H. J. Bourgeois.

I løbet af dette retsmøde er følgende nye momenter blevet forelagt Domstolen:

Som et svar på et af Domstolen stillet spørgsmål vedrørende forskellen mellem de afgifter, der finder anvendelse ved salg på det indenlandske marked, og dem, der gælder ved salg til eksport, har van der Hulst fremhævet afgiftssystemets indviklede karakter af de talrige ændringer, der er sket i de sidste år, navnlig for så vidt angår erhvervsafgiften. Selskabet har fremhævet de mange muligheder for fravigelser, den nederlandske ordning giver. Van der Hulst har også gjort gældende, at der, bortset fra forskelle i afgiftssatserne, finder en diskrimination sted som følge af forskellene i beregningsgrundlagene for afgiften, idet afgiften ved salg på det indenlandske marked beregnes på basis af produktionsprisen, mens afgiften ved salg til eksport beregnes på grundlag af eksportværdien (minus 3 % af købsværdien). Selskabet har endelig gjort gældende, at den køber, der, i det mindste når han indgiver sin begæring, besidder en legitimation som handlende — og kun handlende, der er bosiddende i Nederlandene, kan opnå en sådan — og som bruger de indkøbte løg til blomsterdyrkning i sin egen virksomhed, fritages for afgifter ligesom den producent, der samtidig er blomsterdyrker.

Produktschap voor Siergewassen har om erhvervsafgiften forklaret, at ordningen fastsætter en afgift på 3½ % ved salg til eksport til detailhandlende og til enkeltpersoner. Imidlertid er de to sidste kategorier af købere fritaget på den måde, at disse nu kun betaler 3 %. PVS har imid-

lertid gjort gældende, at eksporten — selv om der er en forskel på 1/2 % i afgiftssatsen mellem salg på det indenlandske marked og salg til eksport — i realiteten ikke belægges med højere afgift end salget på det indenlandske marked. Dette har sin forklaring dels i den kendsgerning, at eksportørerne fra PVS modtager en godtgørelse for opkrævningen af overskudsafgiften (1/3 % af det opkrævede beløb), mens de indenlandske handlende ikke modtager denne godtgørelse, og dels i den kendsgerning, at de nederlandske blomsterdyrkere ved alle salg skal betale en afgift på 0,7 %, hvilket ikke er tilfældet for de udenlandske blomsterdyrkere. På denne måde er konkurrencesituationen for så vidt angår det endelige produkt — blomster — på ny bragt i ligevægt.

PVS har gjort gældende, at den køber, som besidder en legitimation som handlende, og som benytter de indkøbte løg til blomsterdyrkning i sin egen virksomhed, ikke for tiden er fritaget for afgifter. Der eksisterede ikke før 1973 nogen handlende, som benyttede løgene til egen dyrkning. Da ordningen blev ændret på dette punkt, fik en administrativ lakune den virkning, at afgiften ikke blev afkrævet handlende, som på samme tid var blomsterdyrkere. Denne lakune har PVS udfyldt.

Vedrørende overskudsafgiften har *PVS* og *den nederlandske regering* fremhævet, at interventionssystemet, der er finansieret af afgiften, dels er helt frivilligt, dels også gavner udenlandske dyrkere. Systemets afskaffelse ville fremkalde et prisfald i hele Fællesskabet.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 4. december 1974.

Præmisser

1 Ved kendelse af 16. juli 1974, indgået til Domstolen den 17. juli, har College van Beroep voor het Bedrijfsleven i henhold til EØF-traktatens artikel 177 stillet tre spørgsmål om fortolkningen af visse fællesskabsbestemmelser i forhold til nogle nederlandske regler om indførelse af visse afgifter inden for blomsterløgsektoren;

2 disse spørgsmål er stillet inden for rammerne af en tvist, i hvilken et selskab, som dyrker og sælger blomsterløg, har modsat sig betalingen af visse beløb, som det er blevet afkrævet i form af afgifter på løgene fra høsten 1972.

3 Det drejer sig dels om en såkaldt »overskudsafgift« og dels om en såkaldt »erhvervsafgift« for blomsterløgsektoren;

4 det følger af ordningen vedrørende overskudsafgiften, at enhver køber, der besidder et legitimationsbevis som handlende udstedt af erhvervsorganet in-

den for prydplantesektoren, har ret til en reduktion i købsprisen, og at enhver sælger, som sælger blomsterløg til en køber, der ikke er i besiddelse af legitimation som handlende, herunder enhver udenlandsk køber, skal betale afgiften, idet reduktionsbeløbet er lig afgiften;

5 afgiften opkræves ikke, når producenten benytter blomsterløgene til dyrkning i sin egen virksomhed, og den blev heller ikke — i en vis periode i 1973 — opkrævet, når en køber, der havde legitimation som handlende, selv benyttede løgene til blomsterdyrkning;

6 provenuet fra afgiften går til en fond, som hovedsagelig skal finansiere opkøb af blomsterløg, der, fordi de ikke på markedet har opnået den af fonden fastsatte mindstepris, tilbydes den med henblik på destruktion;

7 det følger af ordningen vedrørende erhvervsafgiften, at denne pålægges og opkræves i henhold til regler, som i store træk svarer til reglerne om overskudsafgiften, idet de dog adskiller sig fra disse sidste med hensyn til flere, meget indviklede, detaljer;

8 det er navnlig bestemt, at den reduktion, sælgeren skal give, samt den afgiftssats, der gælder ved salg til nederlandske købere, ligger 0,5 % under den afgiftssats, der gælder ved salg til en udenlandsk køber;

9 provenuet af afgiften går til en finansieringsfond for erhvervsmæssige formål inden for blomsterløgsektoren med henblik på finansiering af videnskabelig forskning, kollektiv reklame og andre almindelige erhvervsformål.

Vedrørende det første spørgsmål

10 Det første spørgsmål går ud på, om EØF-traktatens artikel 16 og artikel 10 i forordning nr. 234/68 om oprettelse af en fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter skal fortolkes således, at de omtvistede afgifter har tilsvarende virkning som eksporttold.

11 Parterne i hovedsagen synes at være enige om, at overskudsafgiften på ensartet måde belaster handelen inden for Nederlandene og eksporten af de omhandlede produkter, men er ikke enige om, hvorvidt den større byrde, som på grund af de forskellige satser for erhvervsafgiften påhviler eksporten, udlignes af andre centrale elementer inden for den samlede nederlandske ordning vedrørende løg- og blomsterdyrkning;

12 Domstolen kan ikke inden for rammerne af en procedure i henhold til traktatens artikel 177 løse en sådan uenighed, der henhører under den nationale dommers kompetence ligesom i øvrigt en hvilken som helst anden bedømmelse af sagens fakta.

13 Forbudet mod opkrævning af afgifter med tilsvarende virkning som eksporttold i Fællesskabets interne handel sigter mod enhver afgift, der opkræves ved eller som følge af eksport af det pågældende produkt, og som har den samme restriktive virkning på de frie varebevægelser som told;

14 i det omfang, det kan fastslås, at anvendelsen af en intern afgift påhviler eksporten i højere grad end den indenlandske handel, har denne afgift altså tilsvarende virkning som en eksporttold;

15 i øvrigt kan der i det omfang, den nationale afgift belaster den indenlandske handel og eksporten på ensartet måde, være grund til at tage hensyn til formålet med de pålagte økonomiske byrder;

16 hvis en afgift nemlig er beregnet til at finansiere aktiviteter, som skal gøre den indenlandske afsætning mere indbringende end eksporten, eller som på en hvilken som helst anden måde skal begunstige det produkt, der er beregnet til indenlandsk afsætning, til skade for det, der er beregnet til eksport, er den af en sådan art, at den vanskeliggør eksporten og således får en tilsvarende virkning som told;

17 det stillede spørgsmål må derfor besvares således, at en indenlandsk afgift kan have en tilsvarende virkning som en eksporttold, når den belaster salg til eksport mere end salg på det indenlandske marked, eller når den er bestemt til at finansiere aktiviteter, der skal gøre den indenlandske afsætning mere ind-

bringende end eksporten eller på en hvilken som helst anden måde begunstige det produkt, der er beregnet til indenlandsk afsætning, til skade for det, som er beregnet til eksport.

Vedrørende det andet spørgsmål

18 Med det andet spørgsmål anmodes Domstolen om at udtale, hvorvidt traktatens artikel 40 og artikel 1 i forordning (EØF) nr. 234/68 eller nogen anden forskrift eller almindelig retsgrundsætning i fællesskabsretten medfører, at de nederlandske retsfastsættende myndigheder ikke længere for den i artikel 1 i forordning nr. 234/68 omhandlede sektor er beføjet til at udstede sådanne markedsregulerende forskrifter, som er indeholdt i »bekendtgørelse om overskudsafgift« og »bekendtgørelse om erhvervsafgift«, medmindre dette sker til gennemførelse af bestemmelserne i den nævnte forordning eller andre bestemmelser i fællesskabsretten.

19 Traktatens artikel 40, stk. 2 bestemmer, at der skal oprettes en fælles ordning af markederne for landbrugsvarer i form enten af fælles konkurrenceregler, af en tvungen samordning af de forskellige nationale markedsordninger eller af en europæisk markedsordning;

20 i henhold til stk. 3 kan den fælles ordning under en af de ovenfor nævnte former omfatte alle foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de i den fælles landbrugspolitik fastsatte mål, især prisregulering, støtte til såvel produktion som afsætning af de forskellige varer, oplagrings- og udligningsordninger samt fælles ordninger til stabilisering af ind- eller udførsel;

21 det bestemmes i artikel 1 i forordning nr. 234/68, at der skal oprettes en fælles markedsordning, der omfatter et system af kvalitetsnormer og en handelsordning inden for den pågældende sektor;

22 forordningens artikel 12 bestemmer, at Rådet skal fastlægge de foranstaltninger, der måtte være nødvendige for at supplere denne forordning i overensstemmelse med de indvundne erfaringer;

23 det konstateres i anden betragtning til forordning nr. 234/68, at produktionen af levende planter og blomsterdyrkningens produkter i enkelte områder inden for Fællesskabet er af særlig betydning, og erklæres, at det er nødvendigt at fremme disses produkters rationelle afsætning og sikre stabile markedsforhold;

24 hvad navnlig angår blomsterløg er det et faktum, at nederlandenes eksport udgør over 90 % af medlemsstaternes samlede eksport.

25 Når Fællesskabet i henhold til traktatens artikel 40 har vedtaget oprettelsen af en fælles markedsordning inden for en bestemt sektor, er medlemsstaterne dermed forpligtet til at undlade enhver foranstaltning, som kan ændre denne ordning eller påvirke dens rækkevidde;

26 det er derfor nødvendigt i første række at undersøge, om regler som de omhandlede er forenelige med forordning nr. 234/68 under hensyn ikke blot til dennes udtrykkelige bestemmelser men også til dens formål;

27 forordning nr. 234/68 udtaler sig ikke — hverken positivt eller negativt — om, hvorvidt gældende eller fremtidige nationale ordninger er forenelige med den fælles markedsordning, der er oprettet ved dens bestemmelser;

28 det bør således undersøges, om et nationalt interventionssystem som det, der er oprettet ved den nederlandske ordning, er af en sådan karakter, at det modvirker forordningens formål;

29 et sådant system kan faktisk bidrage til at fremme produktionens rationelle afsætning og til at sikre stabile markedsforhold ikke blot inden for den pågældende stat men også inden for hele Fællesskabet, når den nationale produktion har opnået et så betydeligt omfang inden for Fællesskabet, som det er tilfældet med den nederlandske produktion af blomsterløg.

30 Det står dog fast, at man ikke blot skal undersøge det nationale interventionssystem som helhed men også dets konstitutive elementer, navnlig de kvalitetsnormer, som produkterne skal overholde for at blive omfattet af interventio-

nen, i forhold til de kommunitære kvalitetsnormer, som er fastsat med henblik på produktets afsætning;

31 i denne forbindelse er det muligt, at de nationale kvalitetsnormer, der er mindre krævende end fællesskabsnormerne, sigter til at begunstige produktionen af løg, som ikke kan afsættes;

32 hvis den yderligere byrde, som af den grund påhviler fonden til finansiering af interventionen, dækkes af afgiften og således fordeles på de afsatte produkter, herunder de eksporterede produkter, modvirker dette element det formål, som forfølges med den fælles markedsordning, og reglerne er således uforenelige med markedsordningen.

33 Sagsøgeren i hovedsagen har gjort gældende, at den nederlandske ordning om overskuds- og erhvervsafgiften medfører forskelsbehandling i strid med de principper, der er nedfældet i traktaten;

34 i denne henseende følger de relevante forbud mod forskelsbehandling dels af det princip, på hvilket artikel 95 om interne afgifter hviler, og dels af bestemmelsen i artikel 40, stk. 3, 2. pkt., i henhold til hvilken de fælles ordninger bør udelukke enhver form for forskelsbehandling af Fællesskabets producenter eller forbrugere;

35 en ordning som den omhandlende strider mod de forbud, som kan udledes af de nævnte bestemmelser — om det så kun er ved analogi —, når de eksporterede varer beskattes højere end de varer, der afsættes på det indenlandske marked, eller når provenuet af afgiften er beregnet til at begunstige indelandske produkter;

36 spørgsmålet bør derfor besvares således:

a) et nationalt interventionssystem er uforeneligt med forordning nr. 234/68 om oprettelse af en fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter i det omfang, produkter, som ikke svarer til de kommunitære kvalitetsnormer, der er fastsat i henhold til forordningen, modtages til intervention,

b) en indenlandsk afgift på salget af et produkt er uforenelig med de forbud mod forskelsbehandling, der følger af EØF-traktaten, når den belaster salg til eksport mere end salg på det indenlandske marked, eller når provenuet af afgiften er beregnet til at begunstige indenlandske produkter;

37 dette svar, der gives inden for rammerne af en procedure i henhold til traktatens artikel 177, kan ikke foregribe resultatet af en undersøgelse, som Kommissionen kan indlede med henblik på at konstatere, om de omhandlede nationale foranstaltninger er at betragte som støtte, der er uforenelig med traktatens artikel 92.

Vedrørende det tredje spørgsmål

38 Med det tredje spørgsmål anmodes Domstolen om at udtale, hvorvidt traktatens artikel 93, stk. 3 skal fortolkes således, at den i denne bestemmelses 2. pkt. nævnte fremgangsmåde også omfatter en sådan fastsættelse af en tidsfrist, som omhandles i artikel 93, stk. 2, og hvortil der henvises i stk. 3, samt i tilfælde af en bekræftende besvarelse, hvorvidt artikel 93, stk. 3 skal fortolkes således, at en sådan fastsættelse af en tidsfrist fra Kommissionens side medfører, at de omhandlede nationale støtteforanstaltninger ikke kan gennemføres, så længe den nævnte fremgangsmåde ikke har ført til en endelig afgørelse.

39 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at dette spørgsmål er stillet i anledning af et dokument, som sagsøgeren i hovedsagen har fremlagt, og som gengiver et brev af 9. februar 1972 fra Kommissionen til Nederlandenes udenrigsminister;

40 det følger imidlertid af dette brevs overskrift, at det ikke er formålet hermed at fastsætte en frist i den betydning, der er forudsat i nævnte artikels stk. 2, men at det er led i en undersøgelse af støtteordninger, som Kommissionen har indledt i henhold til samme artikels stk. 1;

41 brevet indeholder nemlig forslag, der ikke er stillet i henhold til artikel 93, stk. 3 men i henhold til 2. pkt. i stk. 1, hvilket er bekræftet af Kommissionen i de indlæg, den har afgivet til Domstolen i anledning af nærværende sag;

42 under disse omstændigheder finder Domstolen at kunne konkludere, at spørgsmålet ikke længere har nogen genstand.

Vedrørende sagsomkostningerne

43 De udgifter, der er afholdt af regeringen for Nederlandene og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som begge har afgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres;

44 Da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for College van Beroep voor het Bedrijfsleven, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af College van Beroep voor het Bedrijfsleven i henhold til denne rets kendelse af 16. juli 1974, for ret:

1. En indenlandsk afgift kan have tilsvarende virkning som en eksporttold, når den belaster salg til eksport mere end salg på det indenlandske marked, eller når afgiften er bestemt til at finansiere aktiviteter, der skal gøre den indenlandske afsætning mere indbringende end eksporten eller på en hvilken som helst anden måde begunstige det produkt, der er beregnet til indenlandsk afsætning, til skade for det, som er beregnet til eksport.

2. a) Et nationalt interventionssystem er uforeneligt med forordning nr. 234/68 om oprettelse af en fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter i det omfang, produkter, som ikke svarer til de kommunitære kvalitetsnormer, der er fastsat i henhold til forordningen, modtages til intervention.

b) En indenlandsk afgift på salg af et produkt er uforenelig med de forbud mod forskelsbehandling, der følger af EØF-traktaten, når den belaster salgene til eksport mere end salgene på det indenlandske marked, eller når provenuet af afgiften er beregnet til at begunstige indenlandske produkter.

Lecourt Mackenzie Stuart Donner

Monaco Pescatore Kutscher Sørensen

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 23. januar 1975.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT A. TRABUCCHI FREMSAT DEN 4. DECEMBER 1974 [1]

Høje Ret.

1. Domstolen har fået til opgave præjudicielt at fortolke Rådets forordning (EØF) nr. 234/68 af 27. februar 1968 om oprettelse af en fælles markedsordning for levende planter og blomsterdyrkningens produkter. Det er den samme forordning, som der er truffet afgørelse om den 30. november d.å. i den præjudicielle sag nr. 190/73 (Van Haaster). Det drejede sig dengang om at afgøre, om forordningens artikel 10, der forbyder en hvilken som helst kvantitativ restriktion eller foranstaltning med tilsvarende virkning i samhandelen inden for Fællesskabet med de deri omhandlede produkter, også forbyder nationale indgreb, der får virkning ikke blot direkte på handelen men på produktionen og har en restriktiv virkning på de producerede mængder. Nu spørges der i første række, om den nævnte bestemmelse, som også forbyder opkrævningen af en hvilken som helst told eller afgift med toldlignende virkning, er til hinder for, at der opkræves nationale afgifter af samme art som dem, der benævnes »overskudsafgift« og »erhvervsafgift« og er genstand for tre forordninger fra 1971 og 1972, udstedt af et nederlandsk offentligretligt organ, Produktschap voor Siergewassen (organ for prydplanter, herefter kaldet PVS).

Som det bemærkes af »College van Beroep voor het Bedrijfsleven«, den forelæggende nederlandske ret, fører syste-

1 — Oversat fra italiensk.